

REPUBLIKA

SHQIPTARE

Fletoria

Zyrtare

Sundohet me anen e Zyres së Shtypit

ALTIME: për një mot fr. ar 12 në Shqipëri; fr. ar 20 jashtë;

Drejtimi: Zyra e Shtypit

TIRANË

Nji copë e javës fr. ar 0.25; hji copë e javës së kalueme fr ar 1.00.

Bisedimet e Senatit

Mbledhja 38

E Ejte me 22 X. 25 ora 10 p. d.

Mbledhjen e kryeson Z. P. Evangjeli

Këndohen emnat e Z. Z. Senatorëve, dhe mungojnë Z. Z. P. Harito (leje), P. Sh. Deda (leje), S. Vrioni, Sh. Terlaci, Sh. Serreqi (leje).

Z. KRYETARI: Shumica asht mbledhja hapet

Këndohet shkresa e Dhomës së Deputetve Nr. 239-I. data 22-X-1925 me cilën përciellet Ligja mbi rihapjen Konsulates në Stamboll.

Këndohet Ligji si vijon:

Art. 1. Autorizohet Qeverija me rihapjen Konsulaten e Stambollit

Art. 2. Për të përballun rrogat e personelit të saj, dhe shpenzimet e dryshme si shkresina, Qira, Post-Telegr. e tj. i shtohet Buxheti i ushtrisë Financiar 1925-1926 të Ministrisë P. Jashtme një shumë prej 15.000 liri.

Art. 3. Kjo Ligjë hyn në fuqi qysh prej ditës se shpalljes.

Art. 4. Min. P. Jashtme dhe ajo e Financave ngarkohen me zbatimin e kësaj Ligje.

Z. H. XHEMALI: Z. Kryetar! Proponoj që të dërgohet me një herë në

Komisjon, se asht votuar me ngutësi dhe prej Dhomës së Deputetve.

Pranohet

Këndohet shkresa e M. P. Jashtme Nr. C. XV 2974-I data 12-X-1925 me të cilën lypë një bilëtë hyemjeje të lirë në selen e ndigjuze të Senatit, për Z. A. Koxhomanin i cili asht në shërbimin e Legates Rumune.

Z. E. FRASHERI: Dhanja e lejes të lypun asht në dorë të Kryetarit, dhe s' ishte nevojë që të këndohesh në mbledhje e përgjithshme.

Z. KRYETARI: Tani hyem në rendin e ditës:

Bisedim mbi përjashtimin nga taksat doganuer të kafshave që Importohen në Shqipëri për mbarë (damazllek).

Këndohet raporti i komisionit A si vijon:

Komisjoni A në mbledhjen e vetë me datë 20 X-1925 tue pasur numrin legal të Misede Tij, mbasi shqyrtoj Ligjin pranuar prej Dhomës së Deputetve, mbi përjashtimin nga taksat doganuer të Kafshave importuara për mbarë, vendosi pranimin e tij për arsye që të mundin popullin Shqiptar të përmirësoj racen e gjasë së gjallë e cila përgjithësisht asht tue dopsue për damin t' ekonomis s'on Nacionale.

Z. E. FRASHERI: Z. Kryetar! Përfaqësuesi i M. P. Botore e Bulqësis në shpjegimet që i dha Komisionit midis të tjerave tha, se të hollat që janë venë në Buxhet, për sjelljen e kafshave për përmirësimin e races, nuk na janë dhanë që kështu të mundish kjo Ministr. të sillte kafshë që të mundtë të bante prova, që të dij se cilat raca janë ma të mira për vendin t'onë dhe kërkoj pranimin e këtij Ligji dhe prej anes së Senatit që të munden të Importojnë privatet kafshë për përmirësimin e races si që u kuptua dhe prej raportit që u këndue në Komision e pranoj unanimisht këtë Ligjë, dhe ia paraqiti mbledhjes për aprovim. Vetem dua t'i kujtoj Z. Ministr. se Austriaket në kohën e okupacionit kishin bërë mjaftë studime të thella, me anen e specialistëve të ç'guar, mbi përmirësimin e races të kafshëve të Shqipëris, dhe kishin paraqitur raportat e duhuna tue tregue racen e kafshëve që duhesh të silleshin për damazllek në Shqipëri, në përmirësimin e races të kafshëve të vendit. Gjith ashtu Austriaket kishin bërë dhe hartat e Shqipëris, dhe për këtë Qeverija para tre vjetve kish ngarkua një Shqiptar që të kopjonte raportat që i takonin Ekonomis Shqiptare, prej arshives të Austris. Besoj

se do t' i këtë kopjuar, por si do që të jet do t' i lutesha Z. Ministr. P. Botore e të Bulqësis që të përpiqet të verë në dorë si rraportat ashtu edhe hartat në fjalë se me këtë mëndyrë do t' i letësohesh shumë barra Min. P. Botore, dhe me venjen në dorë të këtyne rraportave Ministrija do mundet t' u tregoj atyne Shqiptarve që kanë për me sjellë Kafshë për mirësimin e races nga ç' vend duhet t' i sjellin, se natyrisht që ata që do të sjellin Kafshë për damazllek nuk dijnë se nga cila racë duhet të sjellin, dhe kështu do të rrehen prej Komisionarve të cilet për enteresen e tyre do t' ju thonë që kjo racë asht e mirë për Shqipëri, nga të cilat mundet të gjenë ata. Gjith ashtu do t' i lutem Z. Ministrit që të beje një rregullore që ata që Importojnë kafshë për damazllek të mos mundohen shumë me formalitetë që t' u mbahen kafshet neper dogana.

Z. M. JUKA (M. P. Botore) ProjektLigji në fjalë nuk asht pregatitun prej Qeverisë s' onë por në kohën e Qeveris përparshme, dhe asht e drejtë që ka mungesa, dhe e gjej fortë t' arsyeshme mendimin e Z. Eshref Beut që duhet studjue që nga cila racë duhet të sillen Kafshat për damazllek, sa për raportat asht e vertet që do të na lehtësojn barren dhe do të na vijjnë shumë, do të shoh në mos na kan ardhun kopjet e këtyne rraportave do të përpiqem me gjith fuqin për vumjen e tyre në dorë. Sa për hartat Geografike Qeverija e ma parshme kushtimin e tyre e kish nda ner tri pjesë t' a paguntë M. P. Botore, një pjesë Arsimit, dhe një pjesë Ushtrija. Nga shkaku që s' ishin dergue të hollat Institutit ku ishin porositë deri sot nuk kan ardhun, mbasi mu ngarkue këjo detyrë, u përpoqa dhe mujtua t' i dergoj Institutit në fjalë një pjesë

të hollash për kundrejtë shumë përgjithshme që kushtojnë këto Harta, dhe kështu për së shpejti do të na vijnë do haria, dhe pjesërisht do të dergojmë dhe të hollat të tjera deri sa të mushim shumën e kushtimit të tyre, dhe kështu të marim hartat e porosituna.

Si thaç edhe ma natë që ky Ligjë ka mjaftë mungesa, në urdheroshi mundet të pregatisim një ProjektLigje ma të gjatë. ose Z. Juaj në këtë mun' të shtoni dhe të plotësoni mungesat që ka në të, se me këtë mëndyrë që asht mundet të bahen abuzime tue e sjell kafshen për tregëti e tue pretendue se i sjellin për përmirësimin e racës, sa për rregulloren për lehtësimin e atyneve që sjellin kafshë për përmirësimin e racës, asht i pelqeshem mendimi i Eshref Beut, dhe do të përpiqemi që t' u bajmë lehtësinat ma të munduna.

Z. E. FRASHERI. Pik së pari falënderoj Z. Ministrin, dhe jam i sigurtë se po të përpiqet për venjen në porosi të hartave ashtu edhe të rraportave, por tuj qenë se ky Ligjë asht i votuar dhe prej Parlamentit jam i mendimit t' a votojm edhe ne si që asht, pra Ministrija mundet të bajë një shtojcë të këtij Ligjit, tue kompletue të mbetat e na i paraqit për aprovim.

Z. M. JUKA (M. P. Botore) Ka një të huajë që shërben në M. P. Botore ky na tha se, ka një racë kafshë në një vend t' Italis e cila asht e favorshme për me sjell prej saj në Shqipëri për përmirësimin e kafshëve, por nuk më vjen në mend cili vend i Italis asht ky, por rraportin që do të na apë ky do t' a paraqitun. Me të vërtet në Buxhet të Min. P. Botore ekziston një fond për te sjellë kafsha për damazllek, por nga ngushtesia Financjare nuk asht marrë këjo shumë që të mundeshin të sjellshim kafshë

damazlleku për provim, që të shifet se cila racë asht me e mirë.

Z. S. VUÇETERI. Dje ka qenë në rendin e ditës ky Ligjë për bisedim, dhe në fjalën që majta kërkova që kur të bisedohesh ky Ligjë të ndodhesh edhe Z. Ministri, e arsyeja ka qenë që Z. Ministri i ri të merte parasysh pikat që do të diskutoheshin mbasi Z. Ministri u nodh vetë këtu, dhe ndigjoj nevojën e tregueme për venjen në dorë të rraportave të pregatituna prej Austriakvet për arsyet e tregueme prej Kolegut t'onë Z. E. Frasherit të cilat i pranoj edhe Z. Ministri, për këtë pranim e falënderoj edhe unë për pjesën t' ime dhe unë jam i mendimit që neve këtë Ligjë t' a votojmë si që ka ardhur prej Parlamentit, dhe Ministrija le të pregatisin një shtojcë të këtij Ligji e dhe të na i paraqisi për aprovim.

Këndohet Ligji si vijon:

Art. 1. Përfashtohen nga tagri doganuer ç'do llojë kafshë që Importohet në Shqipëri për mbarë (damazllok. Pranohet.

Neni. 2. Importuesi për këtë qëllim do të paraqesin kërkesë në Min. P. Botore e Bulqësis tue tregue sasinë e llojin e kafshëve që do t' Importoj.

Pranohet.

Neni. 3. Ministrija e P. Botore e Bulqësis mbas shqyrtimit verteton sasinë e llojin e Kafshëve që do t' Importohen dhe në bazë të kësaj Zyrat doganore do të lanë të lirë nga tagri i Importacionit Kafshët që përmenden në të.

Pranohet.

Neni 4. Këjo Ligjë hyen në fuqi qvësh nga dita e shpalljës.

Pranohet.

Neni. 5. Ministrija e P. Botore dhe e Bulbësis dhe M. Financavet ngarkohen me zbatimin e kësaj Ligjë.

Pranohet.

Z. DIBRA: Jam i mendës që kur t' i komunikohet ky Ligjë Qeveris në leter-Percjellsën t' i ç'koqiten dhe pikat e bisedueme.

Z. H. XHEMALI. Ligji thuhet shqip, pse asht përdorun këjo Ligjë kur se fjalë Ligjë asht mashkull e jo femer?

Z. S. VUÇETERNI. Këjo asht çështja qi i përket gjuhën, dhe u përket atyne që merën me të, por me sa dij edhe në Parlament kje bërë një diskutim mbi këtë pikë dhe ata që ishin marrë ma fortë me çështjen e gjuhës qi ishin ma të zotë mbi këtë pikë, thanë se fjala Ligjë asht femënore dhe jo mashkullore, unë masi s' jam Kompetentë nuk them gja mbi këtë, por vetëm ju tregova diskutimin e rjedhura në Parlament midis atyneve që ishin marrë ma fortë me gjuhën dhe që e pranorin fjalën Ligjë femënore.

Z. H. XHEMALI. Në mos s' shet kompetent dhe Z. S. Vuçeterni në pikën e gjuhës unë jam zëro, pra si thuhet dhe si e kemi ndigjuarë fjala Ligjë adht mashkull në u diskutua në Parlament s' me prish, pra s' me lypset si asht Frengisht, se nuk asht e detyrueshme që mbasi asht në gjuhën Frëngishtë femënore, të jetë edhe në Shqipëri.

Z. S. VUÇETERNI. Përseris fjalët e para, dhe shtoj se në diskutimin që u ba në Parlament nuk u bazuanë në fjalën Frëngishtë, por në fjalën e malëcorvet.

Z. H. XHEMALI. Mundet të jetë djalekti i Kosovës që e përdorin këjo Ligjë, por vendet e tjera jo, dhe n' Elbasan djalekti i të cilit asht pranuar si zyrtare e thonë ky Ligjë e jo kjo Ligjë.

Këndohet Telegram Nr. . . data. . . i hequr prej Komunitetit Rumun prej Korçës, me të cilën fton një Senator në Ceremoninë e Inoguracionit të Kishës

Rumune në atë Qytet.

Z. E. FRASHERI: Si e dini se u bënë shumë fjalë të gjata në Dhomen e Deputetve kur u këndua një Telegram i këtill qi ishte hequr asaj Dhomenë. Nuk e die si janë veprat, por di se në Shqipëri ka një Kishë Autoqefale dhe ç' do Kishë para se të çelët duhet me marrë lejen e sajë, se neve vetem një Komunitet Ortodoks njohim, dhe ay asht komuniteti i Kishës Autoqefale. Nuk mund të njohim dy Komunitete Ortodoks; pika e parë asht këjo, pika e dytë, dy Z. Senatortë, për të cilët u banë fjalë në Dhomen e Deputetve nuk janë zgjedh si Rumun, por si Shqiptar dhe kurdoherë kan mbrojtur me energji interesat e Shqipnis si në Parlament ashtu dhe në Asamble si edhe në Senat si Senator, dhe nuk kan then kurr se duam të drejtat t' ona Fuqija. Legjislative i njeh si Shqiptar. Me të veriet në Ligjin e Minoritetve e kemi pranuar si një plagë; si kam thanë edhe atëherë kur u bisedua ky Ligjë i njohim të drejtat e Minoritetit kur të njohim edhe fqinjët edhe të drejtat e Minoritetit Shqiptarë, se po i njohem vetem neve pa i njohun ata, asht një marrë që kemi bërë. Kuptohet se ky Telegram asht shkruar prej ndonji djalosh, i cili nuk ka pasë dijeni mbi veprat e rjedhura në Shqipëri.

Z. A. BEÇA: Në bisedimin që u be dhe në Dhomen e Deputetve në mesë të shumë fjalëve qi janë thenë prej Oratorve të ndryshëm për mbi çështjen e Inoguracionit të Kishës Rumune të Korçës një prej Deputetve ka than që Sanati ka dy Senator vëllezë, dhe duhet të nxjeren jashtë; bashkohen plotërisht me Z. E. Frasherin, se në Shqipëri kemi vetëm një Komunitet Ortodoks i cili asht ay i Kishës Autoqefale sa për atë qi tha Z. Deputeti e protestoj, por deklaroj se unë nga

komsija jam Vëllah, dhe nuk e mohoj kur por ma parë jam Shqiptar dhe do të vdes për Shqipërin. Nëve vëllëht vehten t' onë nuk e konsiderojm kur si të huaj, por si Shqiptar mbasi prej brezash jemi lindun dhe pritun në Shqipëri kemi plotësisht të drejtë të njohim Shqipërin si atëdhen t' onë, dhe të cilën më duket se e kemi provuar në fuqitë që kemi bërë krah me vllëzrit Shqiptar për Independencën e sajë. Meshimi në Kishën gjuhën vellehçë, si dhe të drejtat e shkollave i kemi lypun prej Qeveris s' onë si nënshtetas, dhe e cila na i ka dhënë këto të drejta, por kur nuk do të pranojmë lypjen e ktyreve në bazën e të drejtave Minoritetit, mbasi konsiderojme vehtën t' onë Shqiptarë, dhe nuk pranojmë kurr Kapitulacione të huaja në Shqipëri.

Z. S. PAPA. Z. Kryetar! Hidherohen tepër të ndigjoj për herën e parë si në Parlament ashtu dhe në Senat për Minoritet vellehesh këtu në Shqipëri. Për Minoritet vellehesh këtu në Shqipëri nuk ka asnjë arësye që të bahen fjalë, se velleht janë në rraporta kaq të mirë me Shqiptarët, kan një shkuarje vëllaznë e kaq të mirë me ta, dhe nderohen prej vellezërve Shqiptar kaq shumë, sa që vellehëve as nuk ju shkon ndër mend që të formojnë këtu një element të huaj. Këta e konsiderojn vehtën e tyre si Shqiptar, të ushqyer prej një Ideal, prej një dëshirë e cila asht forcimi dhe lumtrimi i Atëdheut tyre me të cilën kan lidhur fatin, jetën dhe gjith ç' kan ma të shëjtë prej qindra vjetësh. Prandej dhe unë në shumë raste kur ka qenë Atëdheu në rezik, vellehët, të ndershmit Përfaqësuesit e Korçës, e dijnë fortë mirë, kan bërë sakrifica me jetë e pasuri, për Independencën dhe nderin e Atëdheut tyre. Në qoftë se nuk di se kush prej të ndershmit Deputet; si

ç' thot Z. A. Beça ka thenë në Parla-
ment ato fjalë, unë nuk e protesto; atë
Deputet, por vetëm them se ay Depu-
tet nuk është Shqiptar nacionalist.

Z. E. FRASHERI. Fjala që thash
mos të meret gabim, se ç' dua të them
kuptohet prej të gjithëve, dhe thaç se
vëllëht kan luftuar krah me krah si
vëllëzër për Independencën e Shqipë-
ris dhe relacionët familjare që kemi

patur me vëllëht nuk i kemi patur
as me një racë tjetër; edhe e dini mi-
rë se cili do Shqiptar që diepi i Nac-
jonalizmës Shqipëtare ka qenë Buku-
reshiti. Zotërinj! Fjalën Minoritet që
thaç ma naltë nuk dua t' a shpjegoj
se e kuptoni fare mirë Z. Juaj se ç'
dua të them, pra i përsëris që mos të
kuptohet keq këjo fjalë, prej vëllëzërve
vëllëh. (vijon)

Bisedimet e Parlamentit

Mledhja 51

E Hane 19 Tetuer 1925 ora 3.30 m. d.

(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Vijon nga num. 72

Neni 17. Ruajtësit do të jenë nën
shtetas Shqiptar; do mos të jenë më
të vogël se 25 e më të motshëm se
59 vjetësh; do të jenë njerz të nder-
shëm e nuk do të jenë njerz të dë-
nuem me krim a delikt më shumë se
tre muaj burgim; në këtë rasë nuk do
të pranohen ata që janë dënuem me
burgim për kusari a kurvëri; në zgje-
dhje të rrejtësve preferohen ata që
dijnë me shkrim e kendim gjuhën
zyrtare.

Neni 18. Detyrat e rrejtësve është
mirëruajtja e vëndeve të shenuemë
në këtë ligjë; në rasë të vjedhjes e të
damit detyrohet të xajë vjedhsin a
damtuesin vetë ase bagtit e shpezet
damtuese dhe t' i çojë në pleqsi të
Bashkis e në atë të katundit; për-veç
kësaj ban raportin e duhun, lajmon
edhe çmuesit për të çmuem damin.

Neni 19. Kur rrejtësit mbrenda 10
ditëve nuk mund të zbulojnë dam-
tuesit a vjedhsit detyrohen si këta
vetë ashtu edhe dorëzanësit e tyne
të paguajnë damet si mbas raportit të
çmuesvet.

Neni 20. Ruajtësit para se të fi-
llojnë shërbimin janë të detyruem të
tregojnë një dorëzanë i cili të jetë i
zoti me paguar shpërblimet e dame-
vet në rasë kur rrejtësit nuk mund
t' i zbulojnë damtuesit a vjedhsit në
kohën e caktueme në nenin e sipërm.

Dorëzaniya do të vërtetohet prej
Notaris pa taksë.

Neni 21. Qeveriya është e detyru-
me t' u apë leje rrejtësve për të
mbajtur armë.

Neni 22. Rrejtësit që do t' emno-
hen për pasuniët e Shtetit dhe ata
për pasuni private do të kenë cilsit
e rrejtësve që tregon këjo ligjë dhe
emnimi i tyne do të bahet mbas rre-
gullavet të kësaj ligje.

III

Çmuesit dhe detyra e tyne

Neni 23. Këshillat e Bashkivet e
të katundevet në fillim të Marsit të
ç' do viti do të zgjedhin nga tre
çmues; këta do të jenë njerz të nder-
shëm e të provueshëm në bujqësi, do
të kenë mbushun 30 vjetësh, nuk do të
jenë dënuem me krim a delikt më tep-
për se tre muaj burgim; por dërimi
i tyne po të këtë rrjedhun prej kusa-
ris a kurvëris, sa do i vogël që të
jetë, ndalon zgjedhjen e tyne.

Mbasi të zgjidhen betohen para

2Këshillavet përkatëse, se nuk do
ndahen nga e drejta dhe nuk do
mbajnë anësi.

Neni 24. Çmuesit detyrohen t'
çmujnë damet që i tregon rrejtësit
bamun një raport i cili do të përmba-
vendin, llojin e sasin e damit dhe
arësyesat e hollsinat mbi caktimin
sasis së damit, dhe ky nënshkruhet
vuloset prej tyne dhe prej rrejtës-
me qëllim që të kuptohet se çmimi
është caktue në pranë të tij.

IV.

Përmbartimi

Neni 25. Vendimet e Këshillave
përmbartohen me një herë prej Krah-
naris ose Gjindarmeriës.

Krahinaria e Gjindarmerija m'
shpejti thërret të dënuemin për të p-
guem damet e gjobën mbas letër-ve
ndimeve mbrenda tri ditëve. Në qof-
se i dënuemi në këtë afat nuk pague-
damin e gjobën, burgoset jo më
për se tre muaj dhe nga ana tjetër
shitet pasuniya e luitëshme e në mo-
miaftoftë këjo edhe pasuniya e pa-lu-
tëshme tue marrë para sysh dispoz-
tat e kushtet që përmbajnë ligjat ve-
puesat.

V.

Nene të veçanta

Neni 26. Nga gjobat që do të m-
en në bazë të kësaj ligje do të e-
gihen rrogat e rrejtësve. Tepric-
Këshillat e përmenduna e shpenzoj-
në zbukurim të qyteteveve e të ka-
ndevet.

Neni 27. Në qoftë se gjobat n-
malojnë atëherë rrogat e rrejtës-
do të paguhet si mbas lidhjes, r-
të zott e vëndeve që ruhen përpje-
sisht me sasin e tokës e të pem-
si mbas zakonit të vendit; përpje-
mi i pagesës për rroga të ruajt-
bahen në fillim të vitit nga ana e
shillavet dhe shpallen që kështu t'

teresuemit të mbrojnë të drejtat e veta.

Neni 25. Çmuesve do t' u paguhen një shperblim nga dy deri katër franga ari si mbas largësis së vendit të çmuesit. Këto të holla do të nxiren nga dantuesi bashkë me shperblimin të dantit e të gjobës.

Neni 29. Këshillat e bashkive e të katundevet janë të detyrueme të mbajnë dy rradorë, në njërën do të regjistrojnë shkurtas vendimet e dhanura mbi dame e gjoba dhe në tjetrin sasin e gjobavet me gjithë hollësinat edhe ku e si u shpenzuan këto.

Neni 30. Krahinarët në krye të ç' do tremujve janë të detyruem të kontrollojnë rradorët e gjobavet të Këshillavet të katundeve, ku për këtë pikë do të bijnë një raport në dy kopje nga të cilat njërën do t' ja dërgojnë prokurorit, a gjyqit kompetent, ku nuk ka prokuror, dhe tjetrën do t' a rrujë në arshivë të Krahinaris; gjith ashtu Prokurori a Gjyqtari kompetent i vendit në kohat e sipërtregueme kontrollojnë rradorët e Këshillave të katundeve e të Bashkive dhe raportat i ruajnë në arshivat e tyre, dhe, në parapamje abuzimi shkaktarët i dërgojnë në gjyq.

Neni 31. Ky dekret-ligjë hynë në fuqi 15 dit pas shpalljes.

Neni 32. Ministrija e Drejtësis. e P. të Mbrendëshme dhe ajo e Bulqësis janë të detyrueme me zbatimin e kësaj ligjë.

Kryetari i Republikës

A. ZOGU d. v.

Tiranë, 26-IV-1925.

Ministri i Drejtësis

P. Poga. d. v.

Ministri i Financavet

Zav. Ministri P. Jashtë

Mufid Libohova d. v.

Ministri i P. Botore e Bulqësis e Zav.

Ministri P. Mbrendëshme

K. Kotta d. v.

I referohet Komisionet të Drejtësis e t' Administratës,

Z. KRYETARI: Bisedim mbi transferim kreditash në budjetin e Min. P. Botore e Bulqësi, në parim.

Këndohet Projekligja e pranohet si pason:

I. Për mos me u ndaluar punimet botore të qarqeve, Kapitullit 8 «mbajtje udha e ura» të budjetit të Min. së P. Botore e Bulqësi q' asht në të sosun, i mvishet një shumë prej 200.000 Franga ari tue u transferuem nga kap. 17 «Ndertesa udhash e ura» e lanun nen dispozicion në Gjinokastrë.

II. Kejo ligjë hyen në fuqi qyshë prej ditës së shpalljes.

III. Ministrija e P. Botore e Bulqësis dhe ajo e Financavet ngarkohet me zbatimin e kësaj ligjë.

Bahen 5 minuta pushim, e me qenë se mungon shumica mbledhja mbyllet.

Mbyllet në ora 4.30 pas dreke, për m'u hapë të merkuren, ora 3 pas dreke.

Mbledhja 52

E Merkure 21 X. 1925 ora 3 mbas d.

(Kryeson Z. Kostaq Kotta)

Këndohen emnat e ZZ. Deputetve e mungojnë ZZ:

Abdurrahman Sali, Ahmet Hastopalli, Ceno Kryeziu, Hamid Myftiu (me leje), Hysni Toska (me leje) Kolë Mjeda (me leje), Kristaq Kosturi, (me leje), Mufid Libohova, Qazim Durmishi, Shisivar Alltuni, Tef Gera (me leje), Xhelal Zogu (me leje) Xhemil Dino e Zenel Mandiqi.

Z. KRYETARI: Shumica asht e mbledhja hapet.

Këndohet një shkresë e Ministris së Financavet me të cilën kërkon që të kethehet dekret ligja mbi banderolen e duhanit për t'u rishikjue dhe

nji herë me qenë se ka disa të mbe-ta.

Pranohet.

Haxhi Shulo lutet që t'i lidhet një pensjon.

I referohet Komisionit të Lutjeve.

Këndohet një telegram i Komitetit të Kishës së Rumene nga Korça si pason:

Kryetari të Parlamentit

TIRANË

Kemi nderin të ju njoftojmë se me 25 Tetuer inaugurojmë Kishen e ré Rumene.

Kryetari i Komitetit Rumun:

DHIMITRI TEXHA

Z. GJ. ÇAKO: Z. Kryetari! Ky telegram më duket tuaf ps: thotë komiteti Rumun. Ketë telegram ja dergon Kryetari të Parlamentit, dhe në të nuk thotë tjetër, veç se e lajmon që filan di ë bahet ky inauguracion, se po t' ishte që t'a ftonte atje, do të shkruete ma k'artazi. Ndonji mana leterale këjo telegram nuk ka, po asht shumë me rendësi, edhe sikur të heshtim neve, do të kuptohet se paska një Kishë Rumun, se paska një tjetër komunitet fetar Rumun, përveç Kishës Orthodokse Autoqefale Shqiptare.

Duetrokitje.

Si kuptohet nga telegrami ky Komitet do të bajë a po ka ba një Kishë dhe me këtë do me thanë se nuk e merret ndër sye Kishen Orthodokse Autoqefale Shqiptare. Un këndova me shumë d'kat ato detyrë që Shteti i ynë ka marrë në Lidhjen e Kombeve për minoritetet. Kemi minoritete race edhe këto me engaxhemantin që kemi marrë, e kemi pranue; kemi pastaj edhe minoritete fetar Orthodoksë, Katolik e Musliman këtu kush asht minoritet a po majoritet nuk e di. Me engaxhamanin që kemi marrë jemi detyrue të respektojmë të drejtat e atyre që

nuk janë racë Shqiptarë, po që janë nënshtrë Shqiptar, d. m. th: kanë të drejtë të mbajnë gjuhën e tyre po nuk kemi marrë engaxheman të kenë Kishën e tyre kjoftshin Orthodoksë Katolik a po Musliman e t'organizohen me anën e një qendrës së jashtme e dhe t'i vënë muzon Kishës s' onë, se këtë edhe Lidhja e Kombeve nuk e pranon, dhe po t'a pranojmë neve, bota e jashtme si edhe Lidhja e Kombeve do të na quejnë budallaha.

Deri në sot nuk kishe ndigjue se vllaznit t' onë Shqiptar vllah të kërkojnë e të kenë pasë ndija të baje një minoritet të veçantë, se un ata i pandehshtë ngushtësisht se janë Shqiptar.

Z. J. EREBARA: Kemi edhe Senator.

Z. GJ. ÇAKO: Deri dhe ka qenë e bindun Qeverija Shqiptare, se ata janë shqiptar, sa ka ven edhe atje dy Senator.

Z. H. DELVINA: Na i njofim si patrijot e Shqip të ndershëm.

Z. GJ. ÇAKO: Ju kam rixha Z. së Juej t'a merrni nder sye këtë gjë; un protestoj dhe Parlamenti të protestoj që ç' asht këjo punë, se Kishen Autoqefale Shqiptare e kemi, dhe këjo nuk asht memqym të pranohet; se raca asht e lirë, gjuha asht e lirë, po puna e Kishës asht sikur me dashtë me batertisë Shtetin t' onë.

Duertrokitje.

Z. H. DELVINA: Z. Kryetar! Me çudi të madhe po shoh se me një telegram disa njerës që kanë pagëzue veten e tyre Rumun e që janë racës Shqiptare, pa pikë turpi i drejtohen Përfaqësuesvet të popullit Shqiptar ku i thonë se po, hapim një Kishë Rumune e jani n' inaugurasyon.

Ç' farë Kishet asht këjo? Populli e Shteti Shqiptar ka njoftë e njëfë vetëm Kishen Autoqefale Shqiptare e

asgjë tjetër.

I lutem shokëve të marrin një vendim e t'i rakomandohet Ministris së Mbrëndshme të marrë masat kundra këtyre e si mbas Art. të posaçem për faje politike, t'i dergojë me shpejti të jashtzakonshme në gjyq, se këta në këtë mënyrë kërkojnë të nxjerrin një dasi në popull.

Z. J. EREBARA: Kërkojnë një Shtet në Shtet.

Z. H. DELVINA: Këta mund të jenë sa një rëz, të cilët e kanë përndarë të mjerin popull, tue e marrë të holla nga tjetret në dam të Shtetit e të kombit Shqiptar. Të japim të kuptojmë, se populli Shqiptar nuk i përmeton sa intrigantavet të lozin mbi kurizë të tij intrigat e veta, dhe t'i denojnë me një dënim shembullor.

Sot neve, me gjithë që jemi Shtet afetar, respektojmë të gjitha fetë e nuk përmetojmë të cenohet asnjë grimë nderi i njerës a po i tjetres fë. Neve në Statutin t' onë kemi pranue Kishen Autoqefale Shqiptare dhe sot me habitje shofim një komunitet tjetër që do të futet në zemrën e Shqipnis për dam të sajë. Neve kësajë do t' i dalim para, do t' i presim duertë.

Prandaj si e thashë në fillim, të lajmërohet Minisrija e Mbrëndshme e t'i marrin ato njerëz e t'i dergojnë në gjyq, dhe në tjetren anë ajo Ministri të lajmëroj Prefekturën e Korçës, që të merret vesht për hapjen e Kishës vet-e-quejtun Rumune, me parin e Kishës Autoqefale, dhe n' asht se ajo e shëf të drejtë hapjen e kësaj Kishë, të hapet, për ndryshje të ndalohe.

Z. J. EREBARA: Kisha Autoqefale Shqiptare asht Kisha e popullit Orthodoksë Shqiptar, dhe këta nuk kishin të drejtë t'i adresoheshin Parlamentit por drejtë për drejtë Kishës Autoqefale me qendrë se këjo asht Kisha që njëfë nga Shteti. Besoj se këtu në Shqipni

ka një tolerancë ma tepër se kërk. Neve edhe për Deputet nuk pyes kush asht minorancë a po majorancë. Un për veten t' ime Rumenis jam mirënjofhtë se kemi ndej atje dhe ka dhanë lirin për levizjet t'ona këto bta, por sa me na ba vesal, më dket se nuk asht as politika e sajë na ba një Tyrqi të vogël me kapituj cione. Këte nuk mund t'a duroj kë. Më të vertet jemi një popull i vogël e nuk mund t'u bajmë ball drejtë drejtë, po ka edhe një opinjon në bti që gjykon, dhe po e pamë me neve mund t'i adresohemi edhe botës tjetër. Kaqë kishe për të thanë dhe reservoj fjalën po erdhi bisedimi për mbi këtë çështje.

Z. K. FLOQI: Ne e kemi d... se në Korçë janë vetëm 72 shpi v... hësh, shumica e të cilëve janë V... kopojarë, të cilët nuk e quejn veb... vllah, po janë ma shqiptar se... Mbetet pra vetëm një pakicë e vo... e cila vetëm pse u shtypë prej c... propagandistëve u çfaq me prete... komuniteti. Shtytësit, si njerëz m... cenarë nuk e baje për qellim t... përveç se të mbushin xhepët, gje... ngrehne edhe një hathdrele kollosale... Korçë edhe sot tue kujtue se gjin... përpara një fait-accompli-je, lajme... edhe Parlamentin, t' onë për inau... racionin e Kishis. Gjithkush e n... vesht lojnen e fshehtë që duen të... zia këta mercenarë mbi kurriz... popullit e të kishës autoqefale or... dokse. Po duhet ndalue njëherë e... rë t' hov guximtar dhe pa lejen... Autoqefalis Orthodokse të Korçës, të bejnë asgjë.

Kuer kam qenë n' Amerikë m... riteti Rumun që u ndodhte atje... dashtë me u bashkue me në, ka d... të një Shqipni, e e kanë quejt ve... Shqiptarë e nuk kanë ushqye kurr... këtilla mendime propogandiste që

hfaqen sot me ket telegram tue
endue të krijojnë të drejta të
anta. Për kishen e tyre qe asht
shun atje në Korçë janë shpenzue
në më tepër të holla se sa për
en t' onë të Sh' Gjergjit Këto
he u banë pa fjalë për një qëllim
nik, të cilin sot duen t'a realizojnë.
Në nuk do të jemi aqë budellenj
duket sa të pranojmë një telegram
llë, qe naser të gjendemi me duer
ur për gjërra ma të mdha e se-
e. Ka disa kohë qe bahet një pro-
andë e fortë si në pikëpamje feta-
ashtu edhe në pikëpamje shkollore
këtu mbrenda në Tiranë tani
ejt kemi verejtë një tjetër propa-
dë. Populli orthodoks i këtueshëm
ma përpara e quante vëhtën Grek
vllëh u çfaq me një herë si po-
Rumun për arësytjen se shumë
m orthodoks u derguen bursistë
Rumanie me të hollat e Rumanis.
n refen se këtu po lohet një pro-
andë e madhe dhe në duhet të ha-
shtë mirë.

Pra, proponoi, qe Parlamenti ketë
hije t'i a referoj Ministris së Drej-
s si kompetente qe asht e cila të
ë hetimet në çdo pikë pamje dhe
anen e prokuroris të merren ma-
e nevojshme e t'i japim të kup-
në atyre qe ma përpara të venë e
merren vesht me Kishen Autoqe-
e, pastaj në paçin leje të bejnë ç'te
en.

Z. M. KASO : Z. Kryetar ! Unë
k u çidita qe u këndue telegrami,
ma përpara pata rastin të këndoi
»Zerin e Korçës«, ku u flitëte për
Komunitet Rumun, dhe çudija ma
madhe për mue qe, se do të krijo-
t një komunitet fetar Rumun mbre-
ta në Shtetin Shqiptar, i cili Shtet
deklarue Kishin Autoqefale Shqip-
re.

Bravo.

Në të cilin të gjithë populli ortho-
doks shqiptar asht i përfaqësue.

Si e dini Z. Juej, ketë kishë Auto-
qefale e ka njohur Shteti i jonë e cila
ka Statutin e sajë, pas të cilit, në një
kohë t' ardhëshme sa do qe këjo kohë
nuk eshtë shumë e aferme do t' orga-
nizohet ma mirë, si për interesë të
Shtetit, ashtu edhe për interesë të po-
pullit.

Nuk due të hye në detaile, se ata
i thanë perafolsit, vetëm due të tham
se me qenë se përfaqësuesit qe kanë
vajiur nga Korça e kanë përfaqësue
Korçarët, nuk kanë të drejtë, t'i drej-
tonen Qeveris për çështje fetare drej-
të për drejtë, po janë të detyruem
t' adresohen në ai organizim dhe me
anë të Kishës Autoqefale, të thërasin
Dhomen e Deputetve, Senatin o Qe-
verin.

Shteti i jonë asht një Shtet konsti-
tucional, po edhe në kohë të Tyrqis
gjithënjë me anë të autoritetit fetar
merrëshin vesht me Qeverin:

Sa për drejtimin qe asht ba drejtë
për drejtë, këjo tregon se ata nuk
duen të respektojnë autoritetin fetar
qe aj asht Kisha Autoqefale. Këjo më
dukët Zotërinj, një gjë shumë e çu-
ditëshme, edhe çudija ma e madhe
asht, qe autoritetet, të cilat, tute pa
një të tillë gjë (shkresë) nuk murren
masat e nevojshme.

Prandaj proponoj qe Dhoma e De-
putetve me anën e Kryesis t'i rako-
mandoj Qeveris t'i heqin vërejtjen a-
tyre njerëzve qe për heren e dytë
mos të bajnë një gjë të tillë.

Bravo.

Z. L. LLOGORI : Z. Kryetar ! Në
kemi kishen autoqefale e cila asht
njoftë prej Shtetit e prej të gjithë po-
pullit orthodoks shqiptar. Këto me ketë
telegram na thërasin të futemi në një
odë, po ma përpëra duhet të futemi
në ndertesë, e duhet të marrim vesht

se çfarë mjetesh u përdorne për me
hye mbrenda në këtë odë.

Nuk kam patur lumtërinë të vete
teshti në Korçë, po sikur e mbaj
mend, kur ishe i vogël, atje nuk ki-
shte as Rumun, as Vllëh. E mbajë
mend se atëherë kishte vetem një shpi,
shpija e Papa Llambros, je edhe ai
pas sa kohe u rrëfye ; pas ca kohe u
banë dy trij shpi, dhe pas 20 vjetësh
pashë se ishte ba vji lagje e madhe.
U çudita shumë për ketë gjë dhe ta-
shti mësojmë se kenka ba një Kishë
mbi planin e Shen Petrit o Shen So-
ris, të habit boten. Për se ketë ? Për
një 30 veta. Këjo kërkon ca nga sa
të marrin Korçen, kështu qe naser pas
nesrit Korça do të bahet Rumene. Po
të heshtim, d. m. th. se e pranojmë
se si mbas fjalës së moçme kush nuk
bzanë e pranon.

Këjo propagandë qe asht shumë e
keqe duhet të prehet në rrëjë, pse do
të na ngatrojnë e do të na, prishin
jo vetëm Shtetin, po edhe faret do
të na shkatrojnë.

Prandaj jamë i mendjes të japim
urdhun të mirren masat ma të forta
kundra kësajë propagandë e kundra
atyre qe kërkojnë të prishin Shtetin.

Bravo.

Z. XH. YPI : Z. Kryetar : Drejtimi
qe i bahet sot Parlamentit nga i vet-
quejturi komunitet Vllah, më duket
se asht një plagë në trup të Shtetit,
e cila plagë po nuk u ba operacion
shpejtë, mund të bahet kankrenë e pa
shërueshme. Edhe njerëzit qe kan dba-
në ketë telegram janë provue edhe
në kohen e Tyrqis e cila u dha kapi-
tulacione.

Shteti i ynë ka h'i n' engaxheman
për minoritet në Lidhjen e Kombeve,
dhe këtyre u njef të drejten e fesë e
tësh kollës. Nuk e dij, këto njerëz a
kan ketë të drejtë a po jo, po Shteti
Shqiptar një vetëm Kishen Autoqe-

fale, dhn sa për shkolla qi do të hapen, këto do të vazhdojnë si mbas programit qi do të japin Ministrija e Arësimit. Për këtë drejtim e quaj shumë resposabel autoritetin e vendit si edhe Kishen Autoqefale, qi nuk murren masa kundra këtyre njerëzve.

Prandaj proponoj qi Parlamenti me anën e Kryesis t'i drejtohet Ministris së Mbrendshme e t'i thotë, se telegrami i hequr nga i vetqujtuni komitet Vlleh, u hollë në shportë, dhe t'a ftoj Q-verin të marrë masat e duhura kundra këtyre njerëzve.

Z. R. FICO : Z. Kryetar ! Falënderoj vllaznit e mij Orthodox për solidaritetin Shqiptar qi treguen..

Z. M. KASO : Këtu nuk ka çështja feje, jemi të gjithë Shqiptar !

Duertrokitje.

Z. R. FICO : Atëherë falënderoj dhe një herë për këtë solidaritet.

Dhe në kohen e Tyrqis së vjetër intrigat baheshin me anën e Kishavet e të shkollavet, dhe përfundimet e këtyre intrigave i kemi pa të gjithë e s' asht nevoja t'i përmendi. Mjerisht neve deri me sot nuk i kemi dhauë atë fuqin e duhur Kishës Autoqefale kemi përmetue të lohen disa intriga e propoganda: Dhe këtu asht ba një propagandë e madhe e janë dergue shumë nxanës në shkollë dhe tani duen të rrezojnë Kishen Autoqefale.

Pra gëzohem edhe një herë për solidaritetin e treguem për refuzimin e sajë dhe bashkohem me proponimin e Z. Çakos e Xhafer Ypit.

Zana të përgjithëshem :

Pranohet.

Z. KRYETARI : Atëherë të gjithë e pranojnë refuzimin në mënyren e proponueme si edhe t'i shkruhet Qeveris të marrë masat e nevojshme.

Pranohet.

(vijon)

Shpalljet e Gjyqevet

Lajm shitje

Per një detyrë Fr. ari 14049 e 12-40 e shpenzimet e gjyqit qi Isuf Kisha është i gjykuem me i pague Z. Sedetit së vejës. Vehibes, Sarjas e Merzijas, të birit e të bijave të Hafiz Duro Begut, si mbas akt-gjykimit të Gjyqit të Shkallës së parë të Shkodres Nr. 3. d. 9-IV 925, vertetue edhe prej Gjyqit të Diktimit me Nr. 251 d: 31. VII. 1925, i është marrë nen sekuestro pasunija qi vijon :

I. Nji gjysë dugâjet në Pazâr të Math në Shkodrë, kufizue: në njantë Saluk Zogej e në tri anët tjera Mali e Rruga e Madhe.

II. 2 ditare tokë buke në katundin Dobraq kufizue me: ndertesat e Shtetit, Haxhi Zejnelin e Dautin e Ferhat Efendin.

III. 2 dit arë tokë buke në katundin Kosmaçë, kufizue me : Golemin, trashigimtarët e Vezirit e Molla Alush Çocen.

IV. Dy ditare tokë buke në katundin Berdicë, kufizue me : Cadin e Vogel, Alush Momen e Trashigimtarët e Cuf Urës ; dhe i gijkueme tuj mos ju shtrua pagesës, pasunija në fjalë qitet n' ankan m' u shitë.

Ankani i parë fillon me ditën e shpalljes të këtij lajmi e ngjatë 30 dit kohë, ankani i dytë me shtesën 5°. fillon mbas mbarimit t' ankanit të parë edhe myllet definitivisht dy javë mrapa.

Prandaj ata qi dishirojnë me datë blesë, mbrënda këtyne afateve të drejtohen në ket Zyre, ase t'i sillen kryekasnecit.

Shkodrë, 29 X. 1925

d.t.p. N p.860

Permbaruesi :

Në bazë t' Akt-Gjykimit të Gjyqit Paqit të ktushëm, shtëpija në lagjen

Spahikorre me kufiët për para e majta me rrugë, nga e djathta Musa Xhepën e prapa me Demir M. tën, qi të cilën e sundojnë Sha Ymer Paheshi e Metullahja Ismail Rystem Kaleci masi s' ka qenë e ndun pjestimi i sajë është vendosur tja n' ankant dhe pjestimi i të hollave gjith pjestarvet.

Kështu me kërkimin e Gjyq H. sit Shaban e në mbështetje t' akt-gjykimit është vendos nga Kryetarija e Permbarimit të shitunit e saj rregull shte.

Shitja fillon nga dita e botimit mbaron në krye të 30 ditve, dhe e fundit nis nga e nesërmeja e 30 ditve e mbaron në krye të 15 ditve, gjenë fund edhe shitja.

Pra ata qi dishirojnë me blé le drejtohen mbrenda afatevet caktue Zyrën Permbaruse t' Elbasanit.

Elbasan 7-11-925:

p. 10. p. 859

Permbarues

Zyhraja Zykos nga Lagja Hazi dare, si kujdestare e Fatimes së Rexhep Mustës, si dorvuese në parnin e Rexhepit, është gijkueme me i pague Shahes Ibrahim Smanit nga Lagja Dylgjer Hyseine dhet napulotari, si dhe kamatën e shpenzimet.

Për sigurimin e pagimit të shupërme me kërkimin e gjyq Hitu Shahe, është vendos nga Kryetarija Permbarimit sigvestrimi i një shtëpmbetun nga i vdekuni Rexhepë, lagjen Dylgjer Hyseine e kufizue për para me rrugic, nga e djathta Haidar Shingjegjin nga e Majta Dile Halakulin e prapa me kopësh të legjesë.

Pra shpallet se shtëpija në fjalë vijet n' ankant për t'u shit, shitja parë fillon nga dita e botimit të saj shpalljeje e mbaron në krye të 30 ditve, dhe ajo e fundit nis nga nesërmeja e 30 ditve e mbaron në krye të 15 ditve.

Pra ata qi dishirojnë me blé le drejtohen mbrenda afatavet caktue Zyrën Permbaruese t' Elbasanit.

Elb san 7-11-925.

p.859-I p. 10

Bërmbasue

Shtypshkroja "Nikaj" Tiranë